

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นระบบเกณฑ์ทหาร หรือระบบทหารอาสาสมัคร

A Study of Socioeconomic Factors behind Military Recruitment Systems
(Conscription Versus All-Voluntary)

จารุพล เรืองสุวรรณ*

Charupol Ruangsuan**

บทความนี้

Received

22 เมษายน 2563

Revised

1 มิถุนายน 2563

Accepted

26 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การคัดเลือกกำลังพลสำหรับกองทัพเป็นที่ถกเถียงกันอยู่เสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างระบบการเกณฑ์ทหารและระบบทหารอาสาสมัคร บทความฉบับนี้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socioeconomic factors) เพื่อศึกษาว่ามีความแปรใดบ้างที่มีผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้ระบบการเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยทำการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติในรูปแบบของ Panel data analysis โดยการใช้ Fixed-effect Model เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยสำรวจหลายหน่วย (cross sectional data) ในที่นี้ได้แก่ 192 ประเทศ และเป็นข้อมูลที่เรียงตามเวลา (time series data) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980 – 2017 ผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของตัวแปรหลายประการที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita), เสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of Press), จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ (Total Population), สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force), และ สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure) โดยตัวแปร

* อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

** Lecturer in Public Administration. Faculty of Political Science, Thammasat University.

ที่มีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุดสองอันดับแรก ได้แก่ สัดส่วนของผู้เป็นทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด และ สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ผลการศึกษาในบทความฉบับนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นนโยบายการเกณฑ์ทหารในอนาคต

คำสำคัญ: การเกณฑ์ทหาร, ระบบทหารอาสาสมัคร, นโยบายสาธารณะ, นโยบายการเกณฑ์ทหาร, การปฏิรูปกองทัพ

Abstract

The military personnel recruitment system has been a controversial topic in public policy and public administration for years, especially the options of having a conscription system of an all-volunteer force (AVF). This article studies the relationships between socioeconomic variables and the practice of either conscription or all-volunteer force by conducting a panel data analysis using fixed-effect model to analyze empirical data from 192 countries between 1980 and 2017. The findings of the study suggest that several independent variables are statistically significant, namely, GDP per capita, freedom of press, total population, armed forces personnel as a percentage of total labor force, and military expenditure as a percentage of total government expenditure. Despite the shortcomings in generalizations due to various differences in countries' socioeconomic conditions, the findings of this study can be considered as an underlying set of information for further studies regarding military personnel policy.

Key Words: conscription, all-volunteer force, military reforms, military personnel, military recruitment, public policy

บทนำ

กำลังพลพลทหารเป็นหนึ่งในองค์ประกอบหลักด้านกำลังรบของกองทัพ มีหน้าที่หลักในการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติตลอดจนภารกิจอื่นๆ ตามแต่จะกำหนดไว้ในพันธกิจของกองทัพแต่ละประเทศ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ก่อนการปฏิวัติฝรั่งเศส การเกณฑ์ทหารมีให้เห็นอยู่บ้างแต่ค่อนข้างประปราย อย่างไรก็ตามการได้การปกครองของนโปเลียน การเกณฑ์

ทหารถูกยกระดับขึ้นอย่างชัดเจนและทำให้นโปเลียนสามารถขยายกองทัพได้ถึงกว่า 750,000 คนในปี 1794 ชัยชนะในสนามรบของฝรั่งเศสในห้วงเวลาดังกล่าวทำให้หลายประเทศเล็งเห็นว่าการเกณฑ์ทหารเป็นปัจจัยสำคัญของความแข็งแกร่งของนโปเลียน จนก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบและสร้างความนิยมให้กับระบบเกณฑ์ทหารไปทั่วยุโรป (Hall, 2011, online).

นับแต่นั้นเป็นต้นมา การระบอบการเกณฑ์ทหารจึงได้รับความนิยมนอกจากประเทศต่างๆ จนกลายเป็นองค์ประกอบหลักของกองทัพทั่วโลกในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง การปฏิรูประบอบการเกณฑ์ทหารมาสู่ระบบอาสาสมัครของสหรัฐอเมริกาในปี 1973 โดยประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน ถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้ทั่วโลกเริ่มหันมาให้ความสนใจกับระบบอาสาสมัครมากขึ้น (Hall, 2011, online)

ในปัจจุบัน ระบบการได้มาซึ่งกำลังพลของกองทัพแบ่งออกได้เป็นสองระบบหลักๆ กล่าวคือ ระบบเกณฑ์ทหาร (Conscription) และระบบอาสาสมัคร (Volunteer force) โดยการปรับใช้ระบบทั้งสองในแต่ละประเทศมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ ส่งผลให้เกิดเป็นระบบการบริหารจัดการกำลังพลที่แตกต่างกัน (Tarabar & Hall, 2016, p. 55) การถกเถียงเรื่องระบบการเกณฑ์ทหารซึ่งถือเป็นหนึ่งในนโยบายสาธารณะที่สำคัญของชาติจึงเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากมาโดยตลอด ก่อให้เกิดการศึกษาและวิเคราะห์ในหลากหลายมิติ อาทิ ในบริบททางรัฐศาสตร์ และในบริบทของความคุ้มค่าในมิติทางเศรษฐศาสตร์ (Hall, 2011, online).

สำหรับประเทศไทย การเกณฑ์ทหารตามแนวคิดสมัยใหม่เริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเกิดเหตุการณ์จลาจลของชาวเจ็วในมณฑลพายัพและเป็นช่วงเดียวกับการล่าอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก สยามในขณะนั้นจึงได้ออก “ข้อบังคับลักษณะเกณฑ์ทหาร ร.ศ. 122” ขึ้น และถือเป็นครั้งแรกที่มีการเกณฑ์ทหารในรูปแบบใหม่ และได้มีการบังคับใช้เป็นบรรทัดฐานมาอย่างต่อเนื่องจวบจนถึงปัจจุบัน (ธัญ เกตวงกต, 2560, น. 5-6) ในปัจจุบัน กระแสสังคมและการความต้องการการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการเกณฑ์ทหารและการปฏิรูป

กองทัพมิให้เห็นอย่างชัดเจนขึ้นอย่างมากในสังคมไทย จนกลายเป็นหนึ่งในประเด็นหลักที่พรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยนำมาเป็นนโยบายในการหาเสียงสำหรับการเลือกตั้งที่ผ่านมา (ไทยรัฐออนไลน์, 2562, ออนไลน์) จนอาจเป็นสัญญาณที่ชี้ให้เห็นว่าเกิดความตื่นตัวในของสังคมต่อการปฏิรูปกองทัพมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา

กระแสทางการเมืองที่ชัดเจนขึ้นในปัจจุบัน นำมาซึ่งความสงสัยของผู้เขียนว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีความสำคัญ และเป็นตัวหลักต้นอยู่เบื้องหลังการใช้ระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัครของแต่ละประเทศ โดยผู้เขียนเชื่อว่าการศึกษถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัครนั้น จะมีประโยชน์ในฐานะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญในการแสดงให้เห็นภูมิทัศน์ทางข้อเท็จจริงของการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร โดยข้อมูลเหล่านี้อาจมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในกระบวนการการกำหนดนโยบายสาธารณะ (policy formation or making) ต่อไป

จากข้อสงสัยข้างต้น บทความชิ้นนี้จึงต้องการหาคำตอบว่า ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการเป็นระบบการเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยจะใช้วิธีทางเศรษฐมิติ (Econometrics) ในการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ โดยใช้ข้อมูล Panel data จาก 192 ประเทศทั่วโลก ในช่วงเวลาระหว่างปี 1980 – 2017 ในการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socioeconomic factors) เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีผลต่อการเป็นระบบการเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร

โดยจะแบ่งตัวแปรออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยภายนอกกองทัพ อาทิ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita) ดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย (Democracy Index) จำนวนประชากรรวม (Total Population) เสรีภาพของสื่อ

(Freedom of Press) การเกิดสงครามภายใน (Inter-state War Onset) และ การเกิดสงครามระหว่างประเทศ (Inter-state War Onset) และ **ปัจจัยภายในกองทัพ** อาทิ สัดส่วนของจำนวนผู้เป็นทหารต่อจำนวนแรงงาน (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force) สัดส่วนค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Government Expenditure) และความสมดุลระหว่างการนำเข้า-ส่งออกอาวุธ (Balance of Arms Trades) โดยรายละเอียดของรูปแบบทางเศรษฐกิจและตัวแปรต่างๆจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

บทความฉบับนี้จะเริ่มต้นจากการอธิบายความเป็นมาและข้อถกเถียงของระบบเกณฑ์ทหารและระบบอาสาสมัคร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีวิจัย ผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐกิจมิติ บทวิเคราะห์ ผลการศึกษา ตลอดจนนำเสนอข้อเสนอแนะต่อไป

ความเป็นมาและข้อถกเถียงของระบบเกณฑ์ทหารและระบบอาสาสมัคร

จุดเริ่มต้นของระบบการเกณฑ์ทหารเกิดขึ้นในยุคปฏิวัติฝรั่งเศส โดยนโปเลียน โบนาปาร์ต ผู้ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้คิดค้นระบบการเกณฑ์กำลังพลในยุคสมัยใหม่ (Hall, 2011, online). ความพยายามในการขยายแนวคิดการปฏิวัติออกไปทั่วยุโรปของนโปเลียน จึงไม่ต่างอะไรกับการประกาศสงครามกับราชสำนักต่างๆ และได้นำฝรั่งเศสเข้าสู่สงครามขนาดใหญ่กับนานาประเทศในยุโรปเป็นระยะเวลานาน การบังคับใช้ “กฎหมายเกณฑ์กำลังพล” (สุรชาติ บำรุงสุข, 2561, ออนไลน์) โดยมีเนื้อหาบังคับให้ชายชาวฝรั่งเศสทุกคนต้องเป็นทหาร จึงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ระบบการเกณฑ์กำลังพลประสบความสำเร็จและสามารถขยายขนาดกองทัพได้อย่างรวดเร็ว ระบบการเกณฑ์ทหารจึงมักถูกดำเนินการควบคู่ไปกับวาทกรรมชาตินิยม

ในเรื่องของความรักชาติและการรับใช้ชาติ ความสำเร็จดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงนัยสำคัญที่บุคคลยอมรับถึงความผูกพันต่อรัฐในฐานะของการเป็นพลเมือง และในทางกลับกันก็สะท้อนให้เห็นความไว้วางใจของรัฐต่อพลเมืองระดับล่างจากการที่รัฐอนุญาตให้คนชั้นล่างถืออาวุธอันเป็นความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การโค่นล้มระบอบการปกครองได้ (สุรชาติ บำรุงสุข, 2561, ออนไลน์) ภายใต้ระบบเกณฑ์กำลังพลในรูปแบบนี้ การสูญเสียกำลังพลในสนามรบจึงไม่ใช่ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความพ่ายแพ้แต่อย่างใดแม้แต่ในสงครามขนาดใหญ่ที่ยืดเยื้อนับแต่นั้นเป็นต้นมา ระบบการเกณฑ์ทหารจึงได้รับความนิยมและเป็นแนวทางในการได้มาซึ่งกำลังพลของกองทัพทั่วโลก (Hall J., 2011, online).

ระบบการเกณฑ์ทหารมีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท ได้แก่ 1) ระบบที่ทุกคนต้องเป็นทหารทั้งหมด เช่น ประเทศอิสราเอล 2) ระบบจับฉลาก เช่น ประเทศไทย 3) ระบบทหารอาสาสมัคร (All-volunteer Force: AVF) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา 4) ระบบการเกณฑ์ตามเงื่อนไขชนชั้น (ระบบโบราณในยุโรป) และ 5) ระบบที่บุคคลพลเรือนเข้ารับการฝึกแล้วนำอาวุธเก็บไว้ที่บ้าน สำหรับการเรียกใช้เมื่อเกิดสงคราม เช่น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (สุรชาติ บำรุงสุข อ้างถึงใน ขวัญชาย ดำรงค์ขวัญ, 2560, ออนไลน์)

ผู้สนับสนุนการเกณฑ์ทหารให้เหตุผลว่า ในด้านเศรษฐกิจ ระบบอาสาสมัครเป็นระบบที่มีต้นทุนด้านงบประมาณสูง รัฐจึงต้องการแรงงานราคาถูกจากการเกณฑ์ทหารเพื่อพร้อมรับมือกับสงคราม การก่อการร้าย หรือภัยคุกคามอื่นๆ (Poutvaara & Wagener, 2007, p. 7) นอกจากนี้ ยังมีเหตุผลนอกเหนือจากเหตุผลทางเศรษฐกิจหลายประการที่สนับสนุนการเกณฑ์ทหาร อาทิ ระบบเกณฑ์ทหารสร้างความเป็นปึกแผ่นของชาติ ระบบเกณฑ์ทหารสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ ตลอดจนจนระบบเกณฑ์ทหารสร้างศักยภาพที่จำเป็นในด้านต่างๆ ให้แก่ประชาชนที่ผ่านการฝึกและ

การแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกันในขณะเป็นทหาร เช่น การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ การบริหารจัดการ ความเสี่ยงและภาวะวิกฤติ ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญต่อการพัฒนาในด้านอื่นๆ รวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม (Ayres, 2018, online; Braw, 2017, online)

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 เป็นต้นมา แนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงระบบการเกณฑ์ทหาร ไปสู่ระบบอาสาสมัคร (All Volunteer Force: AVF) เริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครของกองทัพสหรัฐโดยประธานาธิบดี ริชาร์ด นิกสัน ในปี ค.ศ. 1973 (Hall, 2011, p. 1) โดยแนวความคิดที่มีอิทธิพลมากในขณะนั้นคือ **แนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์** ของนักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังจำนวนหนึ่ง อาทิ Walter Y. Oi (1966) และ Milton Friedman (1966) ที่ได้ทำการศึกษาเชิงลึกถึงต้นทุนทางเศรษฐกิจของระบบเกณฑ์ทหารและประโยชน์ของระบบอาสาสมัคร และได้ให้ข้อสรุปไปในแนวทางเดียวกันว่า **ระบบอาสาสมัครมีต้นทุนทางสังคมที่ต่ำกว่าระบบการเกณฑ์ทหาร** (Tarabar & Hall, 2016, p. 56)

ในทางเศรษฐศาสตร์ การเกณฑ์ทหารสามารถอธิบายได้ในรูปแบบของภาษี ซึ่งเป็นภาษีในรูปแบบที่ประชาชน “จ่าย” เป็นบริการให้แก่รัฐ (Tax in kind) โดยประชาชนถูกกำหนดให้เป็นแรงงานในบริการสาธารณะที่ได้รับค่าตอบแทนต่ำ ภาษีในรูปแบบนี้เปิดโอกาสให้รัฐจัดเก็บภาษีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายได้ในอัตราที่น้อยลง จึงมักได้รับความนิยมในประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบปัญหาในการจัดเก็บภาษีรายได้ ในขณะที่ทหารอาชีพ (ชั้นยศสูงกว่าพลทหารขึ้นไป) จะได้รับค่าตอบแทนอันมาจากภาษีของประชาชน ดังนั้นกองทัพในระบบเกณฑ์จึงมีความเกี่ยวข้องกับภาษีสองรูปแบบหลักๆ ได้แก่ ภาษีบริการ (Tax in kind) และภาษีรายได้ (Tax in cash) (Poutvaara & Wagener, 2009,

pp. 4-6) ซึ่งในแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มองว่า การนำพลเมืองที่อาจมีความสามารถแตกต่างกันมาเป็นทหารเหมือนกันเปรียบเสมือนเป็นการละเลยต่อหลักการความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานและงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (Poutvaara & Wagener, 2007, p.7). นอกจากนี้ นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ยังคงเห็นด้วยว่าระบบการเกณฑ์ทหารละเลยการคำนวณต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ที่ประชาชนบางกลุ่มอาจสามารถสร้างรายได้ได้มากกว่าจากการไม่เป็นทหาร (Gregorio, 2018, online) จากเหตุผลดังกล่าว นักเศรษฐศาสตร์จำนวนไม่น้อยจึงไม่เห็นด้วยกับระบบการเกณฑ์ทหารและสนับสนุนระบบทหารอาสาสมัคร

Milton Friedman (1966, p. 200) กล่าวไว้ว่า “ความสับสนในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับต้นทุนของระบบเกณฑ์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แนวความคิดอนุรักษ์นิยมของข้าราชการยังคงอยู่อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดที่ว่าระบบอาสาสมัครมีต้นทุนที่สูงกว่าและไม่มีความเป็นไปได้ทางด้านการประมาณ” (Friedman, 1966, p. 200) แต่ในความเป็นจริงแล้วต้นทุนของกองทัพอาสาสมัครมีต้นทุนที่ถูกกว่ากองทัพที่มาจากเกณฑ์ โดย Friedman ให้ทัศนะไว้ว่า กองทัพที่เป็นระบบอาสาสมัครจะทำให้กำลังพลมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้เกิดผลดีที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในบริบททางเศรษฐศาสตร์ อาทิ **ส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพของกองทัพ** แม้ขนาดอาจจะเล็กลงแต่ก็ยังคงความแข็งแกร่ง นอกจากนี้ระบบอาสาสมัครยังเป็นการรักษาไว้ซึ่ง **สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ลดปัญหาการเลือกปฏิบัติ** แก้ไขปัญหาความไม่แน่นอนในชีวิตทำให้ประชาชนสามารถกำหนดทิศทางชีวิตของตนได้ **ลดผลกระทบต่อสังคม** และ **แก้ไขปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จากการเกณฑ์ทหาร** เช่น ความเหลื่อมล้ำ การสิ้นเปลืองงบประมาณ และผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ เป็นต้น (Friedman M.,

1966, pp. 201-202) อย่างไรก็ตามการจะทำระบบอาสาสมัครให้สำเร็จได้นั้น กองทัพจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านค่าตอบแทนและการยกเลิกการบังคับ ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของกองทัพและการดึงดูดกำลังพลเข้าสู่ระบบ รัฐจะได้ประโยชน์จากระบบอาสาสมัครโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากคำนวณในรูปแบบของภาษีที่รัฐพึงได้ทั้งในรูปแบบของภาษีที่มาจากการบริการ (Tax in kind) และภาษีที่เป็นเงิน (Tax in Cash) โดยรัฐจะมีรายจ่ายน้อยลงอย่างชัดเจน (Friedman, 1966, pp. 201-202).

เช่นเดียวกัน Oi W. Y. (1966, pp. 221-251) ได้ทำการศึกษาโดยคำนวณค่าตอบแทนของทหารในระบบอาสาสมัครตลอดจนงบประมาณในการผลักดันระบบอาสาสมัครออกมาเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ และพบว่า งบประมาณในการเปลี่ยนเป็นระบบอาสาสมัครและการปรับขึ้นค่าตอบแทนของทหารในระบบอาสาสมัครยังคงอยู่ในกรอบที่กองทัพสามารถกระทำได้จริงอย่างไม่มีผลกระทบเชิงลบในด้านงบประมาณ นอกจากนี้งบประมาณในการใช้ระบบอาสาสมัครยังน้อยกว่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเกณฑ์ Walter Y. Oi จึงถือว่าเป็นอีกผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบการเกณฑ์ทหารของสหรัฐ (Warner & Hogan, 2015, pp. 1-5)

ผลการศึกษาของนักเศรษฐศาสตร์ในช่วงเวลาดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบอาสาสมัครเต็มรูปแบบของกองทัพสหรัฐในปี ค.ศ. 1973 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำให้เกิดความเข้าใจในด้านต้นทุนและผลลัพธ์เปรียบเทียบกันระหว่างระบบเกณฑ์ทหารและระบบอาสาสมัครในหมู่ผู้มีอำนาจตัดสินใจในขณะนั้น (Hall, 2011, p. 2)

Bernard Rostker (2006, p. 2) กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัครของสหรัฐไว้ในหนังสือ *I want you!: the evolution of the All-*

Volunteer Force ว่า เหตุผลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัครของกองทัพสหรัฐ มีอยู่ด้วยกัน 5 ประการ ได้แก่ “1) สหรัฐไม่มีปฏิฐานในการเกณฑ์ทหาร 2) ขนาดของกลุ่มผู้ถึงวัยเกณฑ์ทหารในช่วงทศวรรษ 1960 มีขนาดใหญ่แต่ความต้องการของกองทัพมีน้อย นอกจากนี้การเกณฑ์ทหารยังสูญเสียความนิยมในหมู่ชาวอเมริกันในช่วงปลายทศวรรษ 1960 3) สงครามเวียดนามไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาวอเมริกัน 4) คนรุ่นใหม่ไม่เชื่อในภาระผูกพันทางศีลธรรมกับรัฐ โดยเฉพาะในการเป็นทหาร และ 5) กองทัพประสบปัญหาวินัยกำลังพลที่มาจากระบบเกณฑ์ในสงครามเวียดนาม” (Rostker, 2006, p. 2) ซึ่งเหตุผลดังกล่าวได้ส่งผลให้เกิด “ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของกองทัพ” ในที่สุด (Rostker, 2006, p. 2)

จากตัวอย่างของประเทศสหรัฐอเมริกา สังเกตได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมือง กล่าวคือ 1) คำแนะนำของนักเศรษฐศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของมูลค่าทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ 2) ปัจจัยทางสังคมเช่น การไม่เคยมีปฏิฐานของการเกณฑ์ทหาร ประกอบกับการต่อต้านจากประชาชนอเมริกันและค่านิยมความเชื่อที่เปลี่ยนไป และผนวกรวมกับ 3) ปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลมาจากสงครามเวียดนาม ทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัครเป็นสิ่งที่เหมาะสมและจะส่งผลดีต่อทั้งภาพรวมของประเทศ และตัวผู้มีอำนาจตัดสินใจเอง จนนำไปสู่ความพร้อมและความต้องการการเปลี่ยนแปลงของกองทัพ

แนวคิดและทฤษฎี

การได้มาซึ่งกำลังพลทหารของกองทัพ ไม่ว่าจะเป็นด้วยระบบเกณฑ์ หรือระบบอาสาสมัคร ล้วนแล้วแต่เป็นนโยบายสาธารณะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อทุกประเทศ

ในที่นี้จะกล่าวถึงตัวแบบในการกำหนดนโยบายต่างๆ พอสังเขปเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์ต่อไป

ตัวแบบชนชั้นนำ (Elite Model) เป็นตัวแบบที่ใช้อธิบายการกำหนดนโยบายสาธารณะที่ใช้ได้ดีในการอธิบายการกำหนดนโยบายสาธารณะของประเทศที่ปกครองด้วยระบอบอำนาจนิยม อาทิ ประเทศที่ปกครองด้วยผู้ปกครองเพียงผู้เดียว หรือ คณะบุคคลที่มีอำนาจเด็ดขาด ซึ่งปรากฏให้เห็นค่อนข้างมากในประเทศกำลังพัฒนา โดยอธิบายว่า นโยบายเป็นผลลัพธ์จากค่านิยมและความต้องการของกลุ่มชนชั้นนำที่มีอำนาจกำหนดและตัดสินใจนโยบายสาธารณะอย่างเด็ดขาด (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2560, น. 219) ซึ่งอาจเป็นคนกลุ่มน้อยแต่มีอำนาจมากในสังคม มีการแบ่งคนออกเป็นสามกลุ่มได้แก่ กลุ่มชนชั้นนำ กลุ่มข้าราชการประจำและผู้บริหาร และกลุ่มประชาชน โดยมีชนชั้นนำเป็นผู้กำหนดนโยบาย มีข้าราชการเป็นผู้นำนโยบายเหล่านั้นไปปฏิบัติ ในขณะที่ประชาชนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่และเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายกลับไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองหรือกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ กล่าวโดยนัยได้ว่าเป็นรูปแบบความสัมพันธ์แบบบนลงล่าง (Top-Down) (สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์, 2560, น. 340; สัญญา เคนาภูมิ, 2559, น. 7) ดังนั้นในรูปแบบนี้ กล่าวได้ว่า ข้อเท็จจริงทางเศรษฐศาสตร์อาจมีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเห็นและความต้องการของชนชั้นนำเป็นหลัก

จากรูปแบบดังกล่าว บทความฉบับนี้มองว่ามีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของกองทัพในหลายประเทศอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการปฏิรูปโครงสร้างกองทัพที่ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้เนื่องจากในหลายประเทศที่มีการปกครองด้วยระบอบอำนาจนิยม กลุ่มผู้ปกครองที่มีอำนาจมากโดยส่วนใหญ่มักมีความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับกองทัพ หรืออาจเป็นตัวกองทัพเองที่มี

บทบาทเป็นผู้ปกครอง อาทิ การปกครองด้วยระบอบเผด็จการทหาร อำนาจตัดสินใจตลอดจนการกำหนดนโยบายของกองทัพจึงมักถูกสงวนไว้สำหรับกองทัพเองเท่านั้นและเป็นการยากที่จะแทรกแซงหรือปรับเปลี่ยนหากไม่ได้เป็นความต้องการของกลุ่มชนชั้นนำหรือตัวกองทัพเอง

ตัวแบบกลุ่ม (Group Model) อธิบายว่า นโยบายสาธารณะเป็นผลลัพธ์จากความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในสังคม โดยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผลประโยชน์ที่ตกลงประนีประนอมกัน แต่เนื่องจากแต่ละกลุ่มมีอิทธิพลไม่เท่ากัน ดังนั้นกลุ่มที่มีอิทธิพลมากจะมีอำนาจต่อรองสูงกว่า เมื่อกลุ่มผลประโยชน์ใดมีการเปลี่ยนแปลงอิทธิพล นโยบายสาธารณะจะเอนเอียงไปในทิศทางของกลุ่มที่มีอิทธิพลมากกว่า ซึ่งอิทธิพลในที่นี้ขึ้นอยู่กับ จำนวนสมาชิกในกลุ่ม ความมั่งคั่ง ความแข็งแกร่ง ตลอดจนความใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจตัดสินใจ (สัญญา เคนาภูมิ, 2559, น. 8; สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์, 2560, น. 341; สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2560, น. 229) ตัวแบบนี้มีความสอดคล้องกับไปกับการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัครในลักษณะที่คล้ายคลึงกับตัวแบบชนชั้นนำ กล่าวคือ การตัดสินใจนโยบายเกณฑ์ทหารเกิดจากความสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งนโยบายเกณฑ์ทหารอาจเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์

ในขณะที่ตัวแบบสถาบัน (Institutional Model) อธิบายว่า นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตของสถาบันทางการเมือง ได้แก่ สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร สถาบันตุลาการ พรรคการเมือง โดยมีสถาบันราชการและประชาชนเป็นผู้ปฏิบัติตาม (สัญญา เคนาภูมิ, 2559, น. 7; สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์, 2560, น. 342). ในกรณีนี้ สถาบันราชการจะมีบทบาทในการกำหนดคุณลักษณะของนโยบายสาธารณะในมิติของการเป็น ผู้รับรองความชอบธรรม (legitimacy) การทำให้เกิดความครอบคลุมทั้งสังคม (universality) และการเป็น

ผู้ผูกขาดอำนาจการบังคับใช้ (coercion) (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2560, น. 245-246) ในกรณีนี้นโยบายการเกณฑ์ทหารจึงเป็นผลลัพธ์ของสถาบันต่างๆ ที่มีอำนาจผูกขาดการบังคับใช้การเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร

ตัวแบบทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ (Public Choice Theory) เป็นตัวแบบที่ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) ตามแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่ใช้อธิบายการตัดสินใจ นโยบายสาธารณะ มีสมมติฐานหลักที่ว่า ปัจเจกบุคคลรวมถึงตัวแสดงทางการเมืองเป็นผู้มีเหตุผล (Rational) โดยในที่นี้หมายความว่าความสามารถในการกำหนดความพึงพอใจตลอดจนจัดลำดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ และจะตัดสินใจบนพื้นฐานของการตอบสนองความต้องการส่วนตัว ดังนั้น ปัจเจกบุคคลจะตัดสินใจโดยแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุดให้กับตนเองอยู่เสมอ อาทิ นักการเมืองแสวงหาชัยชนะในเวทีการเลือกตั้ง ข้าราชการที่แสวงหาเกียรติยศตำแหน่ง หรือแม้แต่ผู้บริโภคน้ำดื่มและบริการทั่วไปที่มักแสวงหาสินค้าและบริการที่ดีและราคาถูกที่สุด (สัญญา เคนาภูมิ, 2561, น. 101; สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2560, น. 256)

ดังนั้น ในบริบทนี้ นโยบายสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกันโดยคำนึงถึงความพึงพอใจในระดับปัจเจกบุคคล จึงจำเป็นต้องมีทางเลือกหลายทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เลือกในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของผู้คนมากที่สุด จึงกล่าวได้ว่า เมื่อแต่ละบุคคลมุ่งแสวงหาประโยชน์สูงสุดแก่ตัวเอง การตัดสินใจนโยบายสาธารณะจึงเป็นการตัดสินใจจากภาพรวมของประโยชน์ของแต่ละบุคคล (Policy as collective decision making by self-interested individuals) อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะอาจมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ อาทิ ค่านิยมและความเชื่อที่มาจากสภาพสังคมและการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจตัดสินใจ ความสัมพันธ์กับ

ผู้มีอำนาจทางการเมือง ผลประโยชน์เขตเลือกตั้งซึ่งเกี่ยวพันโดยตรงกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่มติดาชน และประโยชน์ของสาธารณะ เป็นต้น (สัญญา เคนาภูมิ, 2561, น. 101).

ตัวแบบทางเลือกสาธารณะ (Public Choice Theory) สามารถใช้อธิบายได้ทั้งการเลือกระบบการเกณฑ์ทหารและระบบอาสาสมัคร Poutvaara P. & Wagener A. (2009, pp. 9-10) อธิบายการเลือกเป็นระบบเกณฑ์ทหารของบางประเทศผ่านทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ (Public Choice Theory) โดยอธิบายว่า “แม้ว่าระบบเกณฑ์ทหารจะมีประสิทธิภาพต่ำและอยู่ติธรรม แต่ประเทศประชาธิปไตยจะเลือกที่จะรักษาไว้ซึ่งระบบเกณฑ์ หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่าระบบเกณฑ์ทหารมีต้นทุนที่ต่ำกว่า หรือมีประโยชน์กับสังคมมากกว่าระบบอาสาสมัคร” (Poutvaara & Wagener, 2009, p. 9) โดยเป็นการแสดงให้เห็นถึงการรับฟังเสียงของประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน Poutvaara P. & Wagener A. (2009, pp. 4-5) อธิบายว่าการเกณฑ์ทหารถือเป็นการเก็บภาษีในรูปแบบหนึ่ง ที่ผู้ถูกเกณฑ์เสียให้แก่รัฐในรูปแบบแรงงาน ดังนั้นผู้ที่ได้รับกระทบจากการเกณฑ์ทหารจึงเป็นกลุ่มที่เล็กกว่ากลุ่มคนทั่วไปที่ไม่ได้รับผลกระทบรูปแบบการเกณฑ์ทหารจึงถูกมองว่ามีผู้ได้รับผลกระทบ (ทางภาษี) น้อยกว่า ในขณะที่ภาระทางภาษีต่อบุคคลทั่วไปในสังคมจะสามารถเห็นได้ชัดเจนกว่าในรูปแบบกองทัพอาสาสมัคร (ภาษีที่ทุกคนต้องจ่ายเพื่อนำไปจ้างทหารอาสาสมัคร) ดังนั้นระบบเกณฑ์ทหารจึงมีแนวโน้มที่สามารถดำรงอยู่ได้แม้ว่าต้นทุนที่แท้จริงจากการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์จะสูงกว่าระบบทหารอาสาสมัครก็ตาม หากประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้เลือก

ในขณะที่ Flynn G. Q. (2002, p. 254) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้สหรัฐอเมริกามีการเปลี่ยนไปใช้ระบบอาสาสมัคร คือ ความไม่เป็นที่นิยมของการคัดเลือกกำลังพลภายใต้ระบบเกณฑ์ที่เริ่มต้นขึ้นในช่วงทศวรรษ 1960

อันเป็นช่วงสงครามเวียดนาม ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Rostker B. (2006, p. 2) ที่กล่าวไปข้างต้นว่าเหตุผลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัครของกองทัพสหรัฐ มีอยู่ด้วยกัน 5 ประการ ได้แก่ “1) สหรัฐไม่มีพื้นฐานในการเกณฑ์ทหาร 2) ขนาดของกลุ่มผู้ถึงวัยเกณฑ์ทหารในช่วงทศวรรษ 1960 มีขนาดใหญ่แต่ความต้องการของกองทัพมีน้อย นอกจากนี้การเกณฑ์ทหารยังสูญเสียความนิยมในหมู่ชาวอเมริกันในช่วงปลายทศวรรษ 1960 3) สงครามเวียดนามไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาวอเมริกัน 4) คนรุ่นใหม่ไม่เชื่อในภาระผูกพันทางศีลธรรมกับรัฐ โดยเฉพาะในการเป็นทหาร และ 5) กองทัพประสบปัญหาวินัยกำลังพลในสงครามเวียดนามที่มาจากระบบเกณฑ์” (Rostker, 2006, p. 2) โดยชี้ให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนมีผลกระทบต่อผู้มีอำนาจทางการเมือง และส่งผลให้เกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงในนโยบายสาธารณะและการปฏิบัติของหน่วยงานราชการ

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้น ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะได้ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของประชาชน โดยเน้นการบริหารแบบประชาธิปไตยและการประยุกต์ใช้หลักการกลไกตลาดที่จะมีส่วนกำหนดความพึงพอใจของประชาชนและนโยบายของรัฐ (สุริณี อัครการ, 2560, น. 37) ดังนั้น ในที่นี้ ระดับความเป็นประชาธิปไตย และ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น อาจเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้ในแต่ละประเทศมีการเลือกใช้ระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร

ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

ปัจจัยสำคัญในข้อถกเถียงระหว่างผู้สนับสนุนระบบเกณฑ์ทหารและระบบอาสาสมัคร และตัวแบบการกำหนดนโยบายสาธารณะดังที่กล่าวไปข้างต้น ได้ถูกหยิบยกมาเป็นตัวแปรในการศึกษาในบทความฉบับนี้ โดยในที่นี้จะอธิบายในรายละเอียดของ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) และ ตัวแปรต้น

(Independent Variable) อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของ Empirical model ที่จะได้กล่าวถึงต่อไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

Level of conscription: ระดับความเป็นระบบอาสาสมัครในการคัดเลือกทหาร ตั้งแต่ 0-10 แสดงถึงความผ่อนปรนหรือการเพิ่มความเข้มข้นในการเกณฑ์ทหาร โดยวัดจากเวลาในการเป็นทหาร (length of conscription term) ประเทศที่มีระยะเวลาในการเป็นทหารเกณฑ์ต่ำ แสดงถึงความผ่อนปรนที่สูง จะได้รับคะแนนสูง โดย:

- ๑ ประเทศที่ไม่มีช่วงเวลากเกณฑ์เลย (ระบบอาสาสมัคร) ได้คะแนน 10
- ๑ ประเทศที่มีช่วงเวลากเกณฑ์ทหาร 6 เดือนหรือน้อยกว่า ได้คะแนน 5
- ๑ ประเทศที่มีช่วงเวลากเกณฑ์ทหาร ระหว่าง 6 – 12 เดือน ได้คะแนน 3
- ๑ ประเทศที่มีช่วงเวลากเกณฑ์ทหาร ระหว่าง 12 – 18 เดือน ได้คะแนน 1
- ๑ ประเทศที่มีช่วงเวลากเกณฑ์ทหาร นานกว่า 18 เดือน ได้คะแนน 0 (Source: Economic Freedom of the World)

ข้อมูลของตัวแปรนี้มาจากการเก็บข้อมูลในการจัดทำ Economic Freedom of the World (EFW) ซึ่งมองว่าการเกณฑ์ทหารเป็นตัวแปรหนึ่งที่ขัดขวางเสรีภาพทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการที่ถูกบังคับให้ทำงานใดงานหนึ่ง และเป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญในการจัดทำ EFW index (Hall, 2011, p. 2)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ในที่นี้จะจัดเป็นกลุ่ม ปัจจัยภายนอกกองทัพ และ ปัจจัยภายในกองทัพ

ปัจจัยภายนอกกองทัพ

1. GDP Per Capita in Log Form: ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร เป็นตัวแทนของความมั่งคั่ง (wealth) หรือความสามารถทางการผลิต (productivity) อันเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความมั่งคั่งหรือความสามารถทางการผลิตกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร สาเหตุที่เลือกตัวแปรนี้เพราะเชื่อว่าสภาพความมั่งคั่งที่แตกต่างกันอาจมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะและสร้างความแตกต่างของระบบเกณฑ์กำลังพล แต่เนื่องจากหน่วยของข้อมูลมีค่าค่อนข้างมากและอาจทำให้เกิดปัญหาในการแสดงผล จึงดำเนินการในรูปแบบของ Log Form (Source: World Bank)
2. Democracy Index: ดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย เป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเป็นประชาธิปไตยกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยมีระดับตั้งแต่ -10 ถึง 10 โดยค่าที่มากขึ้นหมายความว่ามีการมีระดับความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ในขณะที่ -10 เท่ากับเผด็จการเต็มรูปแบบ สาเหตุที่เลือกตัวแปรนี้เพราะเชื่อว่าความเป็นประชาธิปไตยอาจมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะและสร้างความแตกต่างของระบบเกณฑ์กำลังพล นอกจากนี้ความเป็นประชาธิปไตยยังคงเป็นเหตุผลที่บุคคลทั่วไปให้ความสนใจและสามารถใช้เป็นตัวแทนระดับความมีส่วนร่วมของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง (Source: Project Polity)
3. Total Population in Log Form: จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ เป็นตัวแปร

ที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยเชื่อว่าจำนวนประชากรที่แตกต่างกันอาจมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะและสร้างความแตกต่างของระบบเกณฑ์กำลังพล ดำเนินการในรูปแบบ Log Form เช่นเดียวกับ GDP Per Capita (Source: World Bank)

4. Freedom of Press: เสรีภาพของสื่อ เป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสรีภาพของสื่อกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร มีช่วงคะแนนระหว่าง 1-10 โดยคะแนนมากเท่ากับมีเสรีภาพของสื่อมาก โดยเชื่อว่า สื่อมีอิทธิพลในการผลักดันกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ และอาจส่งผลต่อการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร (Source: Freedom House)
5. Intra-state War Onset: การเกิดสงครามภายในประเทศ เป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีสถานการณ์สงครามภายในประเทศกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยเชื่อว่าการเกิดสงครามภายในประเทศอาจมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะและสร้างความแตกต่างของระบบเกณฑ์กำลังพล โดยอาจมีความต้องการจำนวนกำลังพลเพิ่มขึ้น (เป็น Dummy variable 0 = ไม่มีความขัดแย้ง 1 = มีความขัดแย้งในปีนั้น) (Source: Correlates of War project)
6. Inter-state War Onset: การเกิดสงครามระหว่างประเทศ เป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีสถานการณ์สงครามระหว่างประเทศกับการเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร โดยเชื่อว่าการเกิดสงคราม

ระหว่างประเทศอาจมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะและสร้างความแตกต่างของระบบการเกณฑ์กำลังพล โดยอาจมีความต้องการจำนวนกำลังพลเพิ่มขึ้น (เป็น Dummy variable 0 = ไม่มีความขัดแย้ง 1 = มีความขัดแย้งในปีนั้น) (Source: Correlates of War project)

ปัจจัยภายในกองทัพ

1. **Armed Forces personnel (Percent of total Labor Force):** สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด เป็นตัวแทนโดยนัยของขนาดและความต้องการกำลังพลของกองทัพ โดยจำนวนคนที่เป็นทหารจะเป็นตัวชี้วัดถึงความต้องการกำลังพลของกองทัพ เพื่อตอบสนองต่อโครงสร้างของกองทัพในการปฏิบัติการกิจรับมือกับภัยคุกคาม โดยหน่วยงานความมั่นคงและกองทัพมักมีอิทธิพลค่อนข้างมากในการตัดสินใจ จึงเป็นสิ่งบ่งชี้โดยนัยถึงอำนาจในการตัดสินใจของกองทัพต่อการดำเนินการภายในที่มีผลเกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะในภาพรวม (กองทัพที่มีอิทธิพลมากคาดว่าจะสามารถทำให้มีสัดส่วนผู้เป็นทหารต่อแรงงานทั้งหมดสูงกว่า) ตัวแปรนี้จึงคาดว่าจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของกองทัพกับการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร (Source: World Bank)
2. **Military Expenditure as Percentage of Government Expenditure:** สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล เป็นตัวแทนโดยนัยของงบประมาณกระทรวงกลาโหมและนัยของขนาดตลอดจนอิทธิพลกองทัพของแต่ละประเทศ และเป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณกระทรวงกลาโหมกับการเป็นระบบเกณฑ์หรือ

ระบบอาสาสมัคร โดยเชื่อว่าค่าใช้จ่ายทางทหารมีความเชื่อมโยงกับระบบการเกณฑ์ทหารและส่งผลต่อการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร (Source: Sipri)

3. Balance of Arms trades in Log Form:

ความสัมพันธ์ระหว่างการนำเข้าและการส่งออกอาวุธ เป็นตัวแทนของการพัฒนาเทคโนโลยีทางทหาร และเป็นตัวแปรที่คาดว่าจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเทคโนโลยีทางทหารกับการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัคร โดยเชื่อว่าหากประเทศมีการส่งออกอาวุธมากกว่าการนำเข้า ประเทศดังกล่าวจะมีการลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย และอาจมีการใช้เทคโนโลยีทดแทนเพื่อลดความต้องการกำลังพลทหาร ทำให้มีความต้องการกำลังพลทหารในจำนวนที่น้อยกว่า ในขณะที่ประเทศที่มีการนำเข้ามากกว่าส่งออกจะมีการลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีทางทหารที่ค่อนข้างน้อย จึงยังคงมีโครงสร้างกองทัพที่ยังคงต้องการกำลังพลจำนวนมากอยู่ ค่าของตัวแปรที่สูงแสดงว่ากองทัพมีเทคโนโลยีระดับสูง ในขณะที่ค่าติดลบแสดงให้เห็นว่า มีเทคโนโลยีในระดับต่ำและมีการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติ (Source: Sipri)

ตารางที่ 1: ตารางสรุปสถิติภาพรวม

Statistic	N	Mean	St. Dev.	Min	Pctl(25)	Pctl(75)	Max
Conscription	6,004	4.661	4.569	0.000	0.000	10.000	10.000
GDPPC in Log Form	6,458	8.287	1.522	4.752	7.080	9.441	11.879
Democracy Index	6,194	2.059	7.014	-10.000	-6.000	9.000	10.000
Total Population in Log Form	6,458	15.504	2.127	9.105	14.492	16.921	21.050
Armed Forces Personnel (% of Total Labor Force)	6,130	1.647	1.855	0.000	0.517	1.976	34.697
Military Expenditure as Percentage of Government Expenditure	6,139	0.084	0.070	0.000	0.036	0.108	0.575
Freedom of Press	6,836	6.762	4.098	0.000	3.000	11.000	12.000
Balance of Arms Trades in Log Form	7,372	8.557	0.138	0.000	8.574	8.577	9.139
Intra-state War	7,372	0.067	0.251	0	0	0	1
Inter-state War	7,372	0.010	0.102	0	0	0	1

Country: 192

Year: 1980 - 2017

Model

จากตัวแปรต่างๆ ที่ได้อภิปราย/บรรยายไปข้างต้น
สามารถสรุปเป็น empirical model ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{Conscription}_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \text{GDPPC}_{it} + \beta_2 \text{Democracy Index}_{it} + \beta_3 \text{Freedom of Press}_{it} + \\
 & \beta_4 \text{Population}_{it} + \beta_5 \text{Arms Force}_{it} + \beta_6 \text{Military Expenditure}_{it} + \\
 & \beta_7 \text{Balance of Arms Trade}_{it} + \beta_8 \text{Interstate War}_{it} + \\
 & \beta_9 \text{Intrastate War}_{it} + \alpha_i + \epsilon_{it}
 \end{aligned}$$

บทความฉบับนี้ใช้รูปแบบของ Penal data sectional data) ในที่นี้ได้แก่ 192 ประเทศ และ analysis โดยการใช Fixed-effect Model เป็นการ เป็นข้อมูลที่เรียงตามเวลา (time series data) ตั้งแต่ วิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยสำรวจหลายหน่วย (cross ปี ค.ศ. 1980 – 2017

ผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติ

ตารางที่ 2: สรุปผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติ

Coefficient	Conscription Index		
	Estimates	Conf. Int (95%)	P-Value
GDP Per Capita in Log Form	1.57	1.33%o–%o1.81	<0.001
Democracy Index	-0.01	-0.04%o–%o0.02	0.364
Freedom of Press	0.16	0.10%o–%o0.21	<0.001
Total Population in Log Form	0.84	0.48%o–%o1.20	<0.001
Armed forces personnel (% of Total Labor Force)	-0.38	-0.46%o–%o-0.31	<0.001
Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure	-5.45	-7.87%o–%o-3.03	<0.001
Balance of Arms Trades in Log Form	0.08	-0.39%o–%o0.55	0.733
Intra-state War Onset	0.11	-0.17%o–%o0.40	0.449
Inter-state War Onset	0.35	-0.26%o–%o0.96	0.259

Observations 4911

R²/adjusted R² 0.124 / 0.097

เนื่องจากตัวแปรตาม (DV) เป็นเชิงตัวเลขที่แสดงถึงระดับของการเกณฑ์ทหาร จากจำนวนปีที่เกณฑ์ทหารเกณฑ์ ตั้งแต่ระดับ 0 -10 ดังนั้น การตีความในที่นี้จะสามารถตีความได้ว่า “ตัวแปรอิสระใดๆ จะมีผลต่อการผ่อนปรนหรือการเพิ่มความเข้มข้นของระบบการเกณฑ์ทหาร” โดย ค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นบวก (+) ของตัวแปรอิสระจะหมายถึงการผ่อนปรนระบบเกณฑ์ทหาร หรือการขยับเข้าสู่ระบบอาสาสมัครมากขึ้น ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นลบ (-) จะหมายถึงการมีระยะเวลาในการเป็นทหารเกณฑ์นานขึ้น ซึ่งหมายความว่าความถี่ในการเข้าสู่ระบบการเกณฑ์ทหารที่เข้มข้นขึ้น

1. GDP Per Capita: ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร: ค่าสัมประสิทธิ์ของ GDPPC

มีค่าเป็นบวก ดังนั้น หากค่า GDPPC เพิ่มขึ้น 1 % คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.0157 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก (P-value < 0.001) ดังนั้น กล่าวได้ว่าความมั่งคั่งหรือความสามารถทางการผลิตของประเทศที่สูงขึ้นมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบทหารอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญ

2. Democracy Index ดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย: ค่าสัมประสิทธิ์ของ Democracy Index มีค่าเป็น ลบ ดังนั้น หากค่า Democracy Index เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คาดว่าระดับของระบบ

อาสาสมัครจะลดลง 0.01 คะแนน เป็นเหตุให้มีการเพิ่มระยะเวลาของการเกณฑ์ทหารมากขึ้นและทำให้มีความเป็นระบบเกณฑ์ทหารมากขึ้น อย่างไรก็ตามตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.364$) ดังนั้นกล่าวได้ว่า ความเป็นประชาธิปไตยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร

3. Freedom of Press เสรีภาพของสื่อมวลชน:

ค่าสัมประสิทธิ์ของ Freedom of Press มีค่าเป็นบวก ดังนั้น หากค่า Freedom of Press เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.16 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก ($P\text{-value} < 0.001$) ดังนั้น กล่าวได้ว่า เสรีภาพของสื่อที่มากขึ้นมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบทหารอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญ

4. Total Population in Log Form จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ: ค่าสัมประสิทธิ์

ของจำนวนประชากรรวม มีค่าเป็นบวก ดังนั้น หากค่าจำนวนประชากรรวมเพิ่มขึ้น 1 % คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.0084 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก ($P\text{-value} < 0.001$) ดังนั้น กล่าวได้ว่า จำนวนประชากรรวมที่มากขึ้นมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบทหารอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญ

5. Armed Forces personnel (Percent of total Labor Force): สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด: ค่าสัมประสิทธิ์

ของสัดส่วนร้อยละของจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานมีค่าเป็นลบ ดังนั้น หากค่าสัดส่วนร้อยละของจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น 1 จุดเปอร์เซ็นต์ (Percentage point) คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะลดลง 0.38 คะแนน เป็นเหตุให้มีการเพิ่มระยะเวลาของการเกณฑ์ทหารมากขึ้นและทำให้มีความเป็นระบบเกณฑ์ทหารมากขึ้นตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก ($P\text{-value} < 0.001$) ดังนั้น กล่าวได้ว่า สัดส่วนร้อยละของกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานที่มากขึ้นมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบเกณฑ์ทหารอย่างมีนัยสำคัญ

6. Military Expenditure as a Percent of Government Expenditure: สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล:

ค่าสัมประสิทธิ์ของสัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลมีค่าเป็นลบ ดังนั้น หากค่าสัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น 1 จุดเปอร์เซ็นต์ (Percentage point) คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะลดลง 5.45 คะแนน เป็นเหตุให้มีการเพิ่มระยะเวลาของการเกณฑ์ทหารมากขึ้นและทำให้มีความเป็นระบบเกณฑ์ทหารมากขึ้น ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก ($P\text{-value} < 0.001$) ดังนั้น กล่าวได้ว่า สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลที่มากขึ้นมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบเกณฑ์ทหารอย่างมีนัยสำคัญ

7. Balance of Arms trades in Log Form: ความสมดุลระหว่างการนำเข้าและการส่งออกอาวุธ: ค่าสัมประสิทธิ์ของ

ความสมดุลระหว่างการนำเข้าและการส่งออกอาวุธ มีค่าเป็นบวก ดังนั้น หากค่า ความสมดุลระหว่างการนำเข้าและ

การส่งออกอาวุธเพิ่มขึ้น 1 % คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.0008 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น อย่างไรก็ตามตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.733$) ดังนั้นกล่าวได้ว่า ความสมดุลระหว่างการนำเข้าและการส่งออกอาวุธไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครหรือระบบเกณฑ์ทหาร

8. Intra-state War Onset: การเกิดสงครามภายในประเทศ: ค่าสัมประสิทธิ์ของ การเกิดสงครามภายในประเทศ มีค่าเป็นบวก ดังนั้นหากมีสงครามภายในประเทศ คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.11 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น อย่างไรก็ตามตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.449$) ดังนั้นกล่าวได้ว่า การเกิดสงครามภายในประเทศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครหรือระบบเกณฑ์ทหาร

9. Inter-state War Onset: การเกิดสงครามระหว่างประเทศ: ค่าสัมประสิทธิ์ของ การเกิดสงครามระหว่างประเทศมีค่าเป็น บวก ดังนั้นหากมีสงครามระหว่างประเทศ คาดว่าระดับของระบบอาสาสมัครจะเพิ่มขึ้น 0.35 คะแนน เป็นเหตุให้มีการผ่อนปรนการเกณฑ์ทหารมากขึ้น และทำให้มีความใกล้เคียงระบบอาสาสมัครมากขึ้น อย่างไรก็ตามตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.259$) ดังนั้นกล่าวได้ว่า การเกิดสงครามระหว่างประเทศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครหรือระบบเกณฑ์ทหาร

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ผลผลิตถั่งมวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita), เสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of Press), จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ (Total Population), สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force), และ สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure) โดยตัวแปรที่อาจกล่าวได้ว่ามีอิทธิพลมากที่สุดคือ สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure)

บทวิเคราะห์ผลการศึกษา

ปัจจัยภายนอกกองทัพ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ผลผลิตถั่งมวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita), เสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of Press), จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ (Total Population)

ผลผลิตถั่งมวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita) ค่าบวก (แปรผันตรง) ของค่าสัมประสิทธิ์และความมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมากของตัวแปรนี้แสดงให้เห็นว่าผลผลิตถั่งมวลรวมภายในประเทศต่อประชากร ซึ่งเป็นตัวแทนโดยนัยของความมั่งคั่งของประเทศ (Wealth of nation) มีอิทธิพลแบบแปรผันตรงต่อความเป็นระบบอาสาสมัคร กล่าวคือเมื่อประเทศมีความมั่งคั่งมากขึ้น จะเป็นเหตุให้มีระยะเวลาในการเกณฑ์ทหารน้อยลงหรือเข้าใกล้ความเป็นระบบอาสาสมัครมากขึ้นนั่นเอง ในที่นี้อันุมานได้ว่าเมื่อประเทศมีความมั่งคั่งหรือมีความสามารถทางการผลิตสูงขึ้น อาจส่งผลให้ความต้องการหรือ

ความยินยอมในการเข้ารับการเกณฑ์ทหารของประชาชนลดน้อยลง เนื่องจากรายได้ที่สามารถสร้างได้อาจมีแนวโน้มที่สูงกว่าการเข้ารับราชการทหาร นอกจากนี้ การที่รัฐมีความมั่งคั่งสูงขึ้นอาจส่งผลให้รัฐมีงบประมาณในการใช้จ่ายมากขึ้น จนมีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะและทำให้ประเทศมีความมั่นใจในการปรับเปลี่ยนระบบเข้าสู่ความเป็นระบบอาสาสมัครที่มีค่าตอบแทนที่สามารถจูงใจประชาชนได้ แต่หากประเทศมีความมั่งคั่งลดลง ก็จะมีแนวโน้มที่จะเลือกระบบเกณฑ์ทหารที่เข้มข้นขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้สนับสนุนระบบเกณฑ์ทหารที่มองว่าการเป็นระบบอาสาสมัครมีค่าใช้จ่ายที่สูงและไม่เหมาะกับประเทศกำลังพัฒนา

เสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of Press)

ค่าบวกของค่าสัมประสิทธิ์และความมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมากของตัวแปรเสรีภาพของสื่อมวลชน แสดงให้เห็นว่าเสรีภาพของสื่อมวลชน อาทิ การนำเสนอข่าวสาร ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายสาธารณะ มีอิทธิพลในรูปแบบแปรผันตรงกับการเป็นระบบอาสาสมัคร ซึ่งเสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อรัฐบาล กองทัพ หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการเกณฑ์ทหาร ให้น้อยลงหรือเข้าใกล้ความเป็นระบบอาสาสมัครมากขึ้น และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบของการเกณฑ์กำลังพลของกองทัพได้ในที่สุด เป็นหนึ่งในตัวแปรที่สอดคล้องกับตัวแบบทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ ทั้งนี้อิทธิพลของเสรีภาพของสื่อมวลชนต่อการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบอาสาสมัครอาจมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ โดยอาจมีความเชื่อมโยงกับระบอบการปกครอง ตลอดจนสภาพสังคมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในบางประเทศอาจมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากกว่าอาจทำให้เสรีภาพของสื่อมีอิทธิพลมากกว่าประเทศที่มีลักษณะทางการเมืองและสังคมแบบอำนาจนิยม

จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ (Total Population)

ค่าบวกของค่าสัมประสิทธิ์และความมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมากของตัวแปรจำนวนประชากรรวม แสดงให้เห็นว่าจำนวนประชากรมีอิทธิพลที่ส่งผลให้คะแนนระดับความเป็นระบบอาสาสมัครสูงขึ้น และมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความเป็นระบบอาสาสมัคร ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่า ในประเทศที่มีจำนวนประชากรมาก หรือเมื่อจำนวนประชากรในประเทศมีมากขึ้น อาจเกิดความไม่สมดุลกันระหว่างความต้องการกำลังพลของกองทัพกับจำนวนประชากร สอดคล้องกับการเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครของสหรัฐในปี ค.ศ. 1973 ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น (Rostker, 2006, p. 2) ทำให้ไม่สามารถใช้วิธีการเกณฑ์โดยการกำหนดช่วงอายุได้อีกต่อไป การปรับไปใช้ระบบที่มีความเป็นอาสาสมัครมากขึ้นจึงอาจเป็นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่ามากกว่าระบบเกณฑ์

อย่างไรก็ดีในกลุ่มของปัจจัยภายนอกกองทัพ ตัวแปรดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย (Democracy index) ให้ผลลัพธ์ที่น่าสนใจ กล่าวคือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นลบของตัวแปรนี้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีระดับความเป็นประชาธิปไตยมากอาจมีแนวโน้มนำไปสู่ระบบเกณฑ์ทหาร ซึ่งอาจสวนทางกับความรู้สึกพื้นฐานของบุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตามผลการวิจัยของตัวแปรนี้ก็กลับสอดคล้องกับการอธิบายของ Poutvaara P. & Wagener A. (2009, p. 9) ผ่านทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ (Public Choice Theory) และแนวคิดด้านภาษี โดยอธิบายว่า “แม้ว่าระบบเกณฑ์ทหารจะมีประสิทธิภาพต่ำและอ ยุติธรรม แต่ประเทศประชาธิปไตยจะเลือกที่จะรักษาไว้ซึ่งระบบเกณฑ์ หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่าระบบเกณฑ์ทหารมีต้นทุนที่ต่ำว่า หรือมีประโยชน์กับสังคมมากกว่าระบบอาสาสมัคร” (Poutvaara & Wagener, 2009, p. 9) ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบที่เป็นประชาธิปไตยสูงซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ อย่างไรก็ตาม

ตัวแปรนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่สามารถบอกได้ว่า ตัวแปรนี้มีผลต่อการเป็นระบบเกณฑ์หรือระบบ อาสาสมัครจริง

ปัจจัยภายในกองทัพ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงาน ทั้งหมด (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force), และ สัดส่วน ร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure)

สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงาน ทั้งหมด (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force) ค่าลบของ ค่าสัมประสิทธิ์และความมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมาก ของตัวแปรนี้ แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของจำนวนผู้เป็น ทหารในจำนวนแรงงานทั้งหมดของประเทศที่มากขึ้น มีอิทธิพลที่จะทำให้ระดับความเป็นระบบอาสาสมัคร ลดลง และมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ระบบเกณฑ์มากขึ้น (แปรผกผัน) ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่าจำนวนของประชากร ที่เป็นทหารนั้นเป็นจำนวนที่ถูกกำหนดโดยกองทัพ โดยขึ้นอยู่กับความต้องการกำลังพลทหารที่กองทัพเป็น ผู้วิเคราะห์และกำหนดเพื่อตอบสนองต่อโครงสร้าง ของกองทัพในการรับมือกับภัยคุกคาม จึงเป็นสิ่งบ่งชี้ โดยนัยถึงอำนาจในการตัดสินใจของกองทัพต่อ การดำเนินการภายในที่มีผลเกี่ยวข้องกับนโยบาย สาธารณะในภาพรวม ซึ่งจากผลการศึกษาแสดงให้เห็น ว่า เมื่อขนาดของกองทัพใหญ่ หรือมีความต้องการ กำลังพลมาก จะมีแนวโน้มที่จะเป็นระบบเกณฑ์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในกองทัพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการของกองทัพเอง โดยเฉพาะในด้านขนาดของกองทัพและจำนวนกำลังพล เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางรูปแบบ การได้มาซึ่งกำลังพล

สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่าย ของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure) ค่าลบของค่าสัมประสิทธิ์และความมี นัยสำคัญทางสถิติที่สูงมากของตัวแปรนี้ แสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐบาล ที่สูงขึ้นจะมีอิทธิพลทำให้ระดับความเป็นระบบ อาสาสมัครลดลง และมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ระบบเกณฑ์ มากขึ้น ตัวแปรตัวนี้ถือว่าเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ สูงที่สุดในบรรดาตัวแปรทุกตัว (5.45) ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของตัวแปรต่อการเป็นระบบเกณฑ์หรือ ระบบอาสาสมัคร ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่า รายจ่ายทาง ทหารของรัฐอาจมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากเกี่ยวกับงานด้าน กำลังพล อีกนัยหนึ่ง สัดส่วนค่าใช้จ่ายทางทหารต่อ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐบาล กล่าวคือ งบประมาณกระทรวง กลาโหมที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล เป็นตัวแทน โดยนัยถึงความสำคัญหรืออิทธิพลของกองทัพ ดังนั้น ในประเทศที่กระทรวงกลาโหมหรือกองทัพได้รับ ความสำคัญและได้รับงบประมาณจำนวนมากอาจเลือก ระบบเกณฑ์ทหารเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ของกองทัพเอง อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ดังกล่าวเป็นแนวโน้ม ที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเท่านั้นจึงอาจมี ความคลาดเคลื่อนได้ตามบริบทของความเป็นจริง ในแต่ละประเทศ

ในส่วนของตัวแปร **Balance of Arms trades in Log Form: ความสมดุลระหว่างการนำเข้าและ การส่งออกอาวุธ** ที่เป็นตัวแทนโดยนัยของการพัฒนา เทคโนโลยีทางทหารในประเทศต่างๆ ค่าสัมประสิทธิ์ ที่เป็นบวกแสดงให้เห็นว่า การมีการพัฒนาเทคโนโลยี ทางทหารจะทำให้เกิดแนวโน้มที่จะเป็นระบบอาสาสมัคร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าเมื่อกองทัพ มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีทางทหารจะมีการปรับลด กำลังพลลงและจะมีการนำระบบอาสาสมัครมาใช้ อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรดังกล่าว

ไม่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงมีอาจสรุปได้ว่าคำกล่าวนี้เป็นจริง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติในที่นี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของตัวแปรหลายประการที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบเกณฑ์ทหารหรือระบบอาสาสมัคร ได้แก่ **ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP Per Capita), เสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of Press), จำนวนประชากรรวมในแต่ละประเทศ (Total Population), สัดส่วนจำนวนกำลังพลทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด (Armed Forces Personnel as Percentage of Total Labor Force), และ สัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Military Expenditure as Percentage of Total Government Expenditure)**

ผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ มีอิทธิพลต่อการเป็นระบบอาสาสมัครหรือระบบเกณฑ์ทหาร ตลอดจนทิศทางของอิทธิพลของตัวแปรนั้นๆ อย่างไรก็ดี การนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการวิเคราะห์อาจได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างไปตามตัวแบบนโยบายสาธารณะต่างๆ ที่มีข้อสันนิษฐานแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ในส่วนของ **ตัวแบบชนชั้นนำ (Elite model)** เชื่อว่า นโยบายสาธารณะเป็นผลมาจากความเชื่อและค่านิยมของชนชั้นนำผู้ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะในรูปแบบบนลงล่าง (top-down) จากผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติ พบว่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดสองอันดับแรกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรสัดส่วนของผู้เป็นทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด และตัวแปรสัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ซึ่งถือเป็นตัวแปรที่เป็นตัวแทนขนาดและอิทธิพล

ของกองทัพ ประเทศต่างๆ ที่มีกองทัพที่มีขนาดใหญ่และอิทธิพลค่อนข้างสูงอาจแสดงถึงอิทธิพลของกองทัพในระบบการเมืองด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงอาจกำหนดให้มีระบบเกณฑ์ทหารที่เข้มข้นเพื่อตอบสนองความเชื่อและค่านิยมของกองทัพ ตลอดจนผลประโยชน์ที่กองทัพในฐานะ “ชนชั้นนำ” ต้องการจะรักษาไว้จากการมีระบบเกณฑ์ทหาร ในทางกลับกัน ในกรณีของประเทศที่มีกองทัพขนาดใหญ่และมีงบประมาณทางทหารสูง แต่มีระบบทหารอาสาสมัครเต็มรูปแบบ อาทิ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร อาจเป็นผลมาจากการที่กองทัพในประเทศดังกล่าวไม่ได้มีฐานะเป็นชนชั้นนำเหมือนเช่นในประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ในขณะที่ชนชั้นนำในสังคมอาจเป็นสถาบันทางการเมือง ตลอดจนประชาชนที่มีค่านิยมและความต้องการสอดคล้องไปกับแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ดังนั้น หากวิเคราะห์ด้วยตัวแบบชนชั้นนำควบคู่ไปกับผลการศึกษาด้วยวิธีเศรษฐมิติ อาจกล่าวได้ว่า หากมีความต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบอาสาสมัครในประเทศที่มีลักษณะอำนาจนิยมค่อนข้างสูง อาจจำเป็นต้องลดบทบาทและอิทธิพลทางการเมืองของกองทัพลง หรืออาจต้องสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อค่านิยม ตลอดจนประโยชน์ที่ชนชั้นนำหรือกองทัพจะได้รับ อันจะเป็นการสร้างความสำเร็จของกองทัพเองในการเปลี่ยนแปลง

ในส่วนของ ตัวแปรที่เป็นตัวแทนความมั่งคั่ง (GDPPC) จากผลการศึกษาพบว่ามีความสำคัญทางสถิติในรูปแบบแปรผันตรงกับการเป็นระบบอาสาสมัคร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องเกิดขึ้นจากความต้องการของผู้มีอำนาจทางการเมืองตามข้อสันนิษฐานของตัวแบบชนชั้นนำ ดังนั้นการจะเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัคร จึงอาจเป็นผลจากการที่ชนชั้นนำในสังคมมีค่านิยมที่สอดคล้องไปกับแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ และเมื่อประเทศมีความมั่งคั่ง

มากขึ้นจึงมีการเลือกระบบอาสาสมัครเพื่อรักษาไว้ซึ่งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ หรืออาจมีการพัฒนา กองทัพไปสู่รูปแบบทันสมัยมากขึ้น อันจะเป็นการตอบสนองต่อความต้องการและค่านิยมของชนชั้นนำ ในที่นี้หากมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นโดยให้มีความสอดคล้องไปกับประโยชน์ที่จะได้รับของกลุ่มชนชั้นนำ การเลือกนโยบายระบบทหารอาสาสมัครก็อาจเกิดขึ้นได้

ในส่วนของ **ตัวแบบกลุ่ม (Group Model)** ที่ให้ความสำคัญกับสมดุลทางอำนาจของกลุ่มผลประโยชน์ จากผลการศึกษาตัวแปรสัดส่วนของผู้เป็นทหารต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด และ ตัวแปรสัดส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายทางทหารต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ซึ่งถือเป็นตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงขนาดและอิทธิพลของกองทัพ ในกรณีนี้อธิบายได้ว่า ในกรณีที่กองทัพเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลค่อนข้างสูง โดยเฉพาะเมื่อมีความเป็นชนชั้นนำที่มีอิทธิพลทางการเมือง กองทัพที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลจะสามารถผลักดันนโยบายที่สอดคล้องและโน้มเอียงไปกับความต้องการของตน โดยกลุ่มของประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงไม่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายให้โน้มเอียงไปในรูปแบบที่ตนเองต้องการ จึงอาจเป็นผลทำให้กองทัพที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลทางการเมืองเลือกนโยบายเกณฑ์ทหารซึ่งมีประโยชน์กับกองทัพในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลสูง และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัคร และคล้ายคลึงกับตัวแบบชนชั้นนำ ตัวแปรที่เป็นตัวแทนความมั่งคั่ง (GDPPC) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในรูปแบบแปรผันตรงกับการเป็นระบบอาสาสมัคร จึงอาจเป็นผลจากการที่กลุ่มผลประโยชน์ในประเทศได้รับประโยชน์จากรูปแบบอาสาสมัครมากกว่า ซึ่งอาจเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องไปกับความมั่งคั่งของประเทศที่สูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่า หากกลุ่มผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลสูง นโยบายทหารอาสาสมัครอาจถูกนำมาใช้เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเศรษฐกิจในภาพรวม หรือกล่าวได้ว่าเกิดนโยบายที่

โน้มเอียงไปยังความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจที่อิทธิพลสูงนั่นเอง

ตัวแบบทางเลือกสาธารณะ (Public choice theory) มีความสอดคล้องกับตัวแปรเสรีภาพของสื่อและความมั่งคั่ง ซึ่งในที่นี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงมาก และมีความสัมพันธ์แบบแปรผกผันตรงกับการพัฒนาเป็นระบบอาสาสมัคร แสดงให้เห็นว่าเสรีภาพของสื่อและการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายอย่างเสรี อาจส่งผลให้ความต้องการของประชาชนมีความสำคัญและทำให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจนโยบายละเลยความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น และส่งผลต่อให้การออกนโยบายสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในกรณีที่เสรีภาพของสื่อในระดับสูงจึงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นระบบอาสาสมัครมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ตัดสินใจนโยบายตัดสินใจจากความต้องการของประชาชนเพื่อประโยชน์ของตนในเวทีการเมือง ในขณะที่เดียวกัน ตัวแปรความมั่งคั่งของประเทศ (GDPPC) อาจส่งผลต่อความต้องการของประชาชน ในมิติทางเศรษฐกิจจนเป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระบบอาสาสมัคร อย่างไรก็ดี ภายใต้ตัวแบบนี้ หากความต้องการของประชาชนโน้มเอียงไปทางรูปแบบการเกณฑ์ทหารเนื่องด้วยเหตุผลใดก็ตาม ก็อาจเป็นผลให้เกิดการเลือกนโยบายการเกณฑ์ทหารเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เช่นกัน

ในการวิเคราะห์และอธิบายการเลือกนโยบายเกณฑ์ทหารหรือนโยบายอาสาสมัคร ตัวแบบต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีมติในการวิเคราะห์และอธิบายที่แตกต่างกัน ดังนั้นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบอาสาสมัครจึงอาจมีความแตกต่างกันไปตามตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์และสภาพความเป็นจริงในแต่ละประเทศ

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในบทความฉบับนี้สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปปรับใช้ในการศึกษาเชิงลึกในประเด็นต่างๆ ต่อไปได้ในระดับหนึ่ง โดยต้อง

มีหลงลืมข้อจำกัดของการศึกษาเชิงสถิติที่มีสามารถ นำข้อมูลเชิงลึกทั้งหมดของประเทศต่างๆ มาวิเคราะห์ ได้อย่างครอบคลุมและเจาะลึก การวิเคราะห์และการนำไปใช้ประโยชน์ของข้อค้นพบในบทความฉบับนี้ จึงขึ้นอยู่กับตัวแบบนโยบายสาธารณะที่ผู้สนใจศึกษาจะนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาในอนาคต ประกอบกับข้อมูลเชิงลึกที่จำเป็นในการตอบคำถามที่ผู้มีความสนใจจะศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะจากบทความฉบับนี้เป็นเพียงการวิเคราะห์โดยอาศัยผลลัพธ์จากกระบวนการศึกษา

แบบเศรษฐกิจเท่านั้น การจะตอบคำถามที่ว่า “ทำอย่างไรกองทัพจึงจะเกิดความต้องการในการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบอาสาสมัคร?” เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาและแสวงหาคำตอบในหลากหลายมิติต่อไป การศึกษาการปฏิรูปกองทัพซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและอิทธิพลทางการเมืองสูงในสังคมไทยมีอาจกระทำได้โดยสมบูรณ์ด้วยการวิเคราะห์ในมิติของการบริหารรัฐกิจเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องบูรณาการความรู้จากหลากหลายสาขาทั้งการเมืองการปกครอง การบริหารรัฐกิจ ตลอดจนองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ จึงจะเป็นคำตอบที่ครบถ้วนสมบูรณ์

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ขวัญชัย ดำรงค์ขวัญ. (2560). กองทัพขนาดใหญ่ไม่ใช่คำตอบของสถานการณ์ความมั่นคงในอนาคต ศ. ดร.สุรชาติ บำรุงสุข. สืบค้นจาก <https://thematter.co/pulse/big-army-interview/22354#>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2562). เปิดนโยบาย 4 พรรคการเมือง ปฏิรูปกองทัพ ตัดงบกลาโหม ลดไขมันส่วนเกิน!. ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1500955>
- ธัญญ์ เกตวงกต. (2560). ประวัติศาสตร์การเกณฑ์ทหารในสังคมไทย. สืบค้นจาก <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/thailand/14043.pdf>
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2560). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สมาธรรม.
- สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2560). รัฐประศาสนศาสตร์: แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2559). กรอบแนวคิดการศึกษานโยบายสาธารณะ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 11(33), 1 – 16.
- _____. (2561). กระบวนทัศน์ทางเลือกสาธารณะ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 9(2), 92-104.
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2561). สุรชาติ บำรุงสุข: ปฏิรูประบบกำลังพลทหาร/ทหารเกณฑ์ vs ทหารอาสา. มติชนสุดสัปดาห์. สืบค้นจาก https://www.matichonweekly.com/column/article_112225
- สุธิณี อรรถการ. (2560). ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ: ฐานคติและการนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการบริหารภาครัฐของไทย. สืบค้นจาก <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ved=2ahUKEwiDs8qerpjAhVFu48KHAdUB8UQFjAEegQIBBAC&url=https%3A%2F%2Fwww.tci-thaijo.org%2Findex.php%2Fppmjournal%2Farticle%2Fdownload%2F91044%2F1521%2F&usq=AOvVaw1jQ4G8WNoprUMC2aOZF570>

ภาษาอังกฤษ

- Ayres, C. (2018). 10 Meaningful Pros and Cons of Mandatory Military Service. Retrived from <https://connectusfund.org/10-meaningful-pros-and-cons-of-mandatory-military-service>
- Berck, P. & Lipow, J. (2011). Military Conscription and the (Socially) Optimal Number of Boots on the Ground. *Southern Economic Journal*, Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/227577789_Military_Conscription_and_the_Socially_Optimal_Number_of_Boots_on_the_Ground
- Braw, E. (2017). *The Benefits of Conscription are Economic as well as Military*. Retrieved from <https://www.ft.com/content/66f6fd18-94b9-11e7-83ab-f4624cccbabe>

- Flynn, G. Q. (2002). *Conscription and Democracy: The Draft in France, Great Britain, and the United States*. Retrieved from <https://epdf.tips/queue/conscription-and-democracy-the-draft-in-france-great-britain-and-the-united-stat.html>
- Friedman, M. (1966). Why Not a Voluntary Army?. In Sol Tax, *The Draft: A Handbook of Facts and Alternatives* (pp. 200 – 207). Chicago: The University of Chicago Press.
- Gregorio, N. D. (2018). *Draft Time: This Is Why and How America Should Have Compulsory Military Service*. Retrieved from <https://nationalinterest.org/feature/draft-time-why-and-how-america-should-have-compulsory-military-service-28747>
- Hall, J. (2011). *The Worldwide Decline in Conscription: A Victory for Economics?*. Retrieved from <https://www.econlib.org/library/Columns/y2011/Hallconscription.html>
- Oi, W. Y. (1966). The Costs and Implications of an All-Volunteer Force. In Sol Tax, *The Draft: A Handbook of Facts and Alternatives* (pp. 221–251). Chicago: The University of Chicago Press.
- Poutvaara, P. & Wagener, A. (2007). Conscription: Economic Costs and Political Allure. *The Economics of Peace and Security Journal*, 2(1), 6–15.
- Poutvaara, P. & Wagener, A. (2009). *The Political Economy of Conscription*. CESifo Working Paper No. 2821. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/46464005_The_Political_Economy_of_Conscription
- Rathod, P. B. (2007). *Comparative Public Administration*. Delhi: ABD Publishers.
- Rostker, B., (2006). *I Want You! : the Evolution of the All-Volunteer Force*. Retrieved from <https://www.rand.org/pubs/monographs/MG265.html>
- Tarabar, D. & Hall, J. (2016). Explaining the Worldwide Decline in the Length of Mandatory Military Service, 1970 – 2010. *Public Choice*, 168 (1-2), 55–74.
- Warner, J. T. & Hogan, P. F. (2015). *Walter Oi and His Contributions to the All-Volunteer Force: Theory, Evidence, Persuasion*. Retrieved from https://www.cna.org/CNA_files/PDF/all-volunteer-force/Walter-Oi-Contributions-AVF.pdf

ภาคผนวก (Appendix)

แหล่งที่มาของข้อมูลเชิงปริมาณ (Empirical Data)

Conscription:	Index of Economic Freedom: https://www.heritage.org/index/
GDP Per Capita:	World Bank: https://data.worldbank.org/indicator/ny.gdp.pcap.cd
Total Population:	World Bank: https://data.worldbank.org/indicator/sp.pop.totl
Democracy index:	Polity IV Project: https://www.systemicpeace.org/polity/polity4.htm
Freedom of Press:	Freedom House: https://freedomhouse.org/report-types/freedom-press
Inter-state war onset:	Correlates of War project: http://www.correlatesofwar.org/data-sets
Intra-state war onset:	Correlates of War project: http://www.correlatesofwar.org/data-sets
Armed Forces personnel:	World Bank: https://data.worldbank.org/indicator/ms.mil.totl.tf.zs
Military Expenditure:	Sipri: https://www.sipri.org/databases/milex
Balance of Arms Trades:	Sipri: https://www.sipri.org/databases/armstransfers